

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	Фінансовий аналіз
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський)
Семестр	I семестр
Кафедра/циклова комісія	Кафедра обліку та фінансів
Анотація курсу	<p style="text-align: center;"><u>Мета вивчення дисципліни:</u> формування у студентів – майбутніх фахівців сучасного економічного мислення, яке дає можливість системно розуміти на теоретичному, методологічному та практичному рівні і мати навички з курсу «Фінансовий аналіз».</p> <p style="text-align: center;"><u>Завдання дисципліни</u> - навчити студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - придбання студентами систематизованих знань і навичок з організації фінансового аналізу підприємств і установ різних формами власності для оцінки результатів їх діяльності, виявлення факторів і причин недоліків у роботі, пошуку та визначення шляхів підвищення ефективності їх діяльності. - засвоєння основних прийомів, пов'язаних з отриманням невеликої кількості ключових (найбільш інформативних) параметрів, які дають об'єктивну і точну оцінку фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємств. - організація роботи з джерелами інформації як для проведення внутрішнього так і зовнішнього фінансового аналізу. - орієнтація в системі нормативних документів та інструкцій щодо введення фінансового аналізу в умовах ринкової економіки. - забезпечення практичного використання

теоретичних і методологічних основ фінансового аналізу відповідно до конкретних (навчальних) матеріалів.

- засвоєння методологічних основ і практичних прийомів вирішення визначеного взаємопов'язаного набору аналітичних завдань з метою проведення фінансового аналізу.

Об'єктом вивчення є сукупність методичних прийомів оцінки фінансового стану, вивчення економічного рівня роботи підприємства та його підрозділів, оцінки результатів його виробничо-господарської та фінансової діяльності, а також діагностики банкрутства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розкриття теоретичних основ і методичних прийомів оцінки фінансового стану, вивчення економічного рівня роботи підприємства та його підрозділів, оцінки результатів його виробничо-господарської та фінансової діяльності, а також діагностики банкрутства.

Очікувані результати навчання: за результатами навчання студенти повинні

знати:

- інформаційну базу фінансового аналізу;
- методику аналізу майна підприємства та його капіталу;
- сутність ліквідності та платоспроможності підприємства та методику їх аналізу;
- сутність фінансової стійкості;
- сутність та методику аналізу грошових потоків;
- сутність показників ділової активності, інвестиційної діяльності та кредитоспроможності підприємства;
- економічний зміст та структуру фінансових результатів діяльності підприємства та рентабельності;
- сутність фінансових ризиків.

уміти:

- проводити комплексний аналіз фінансового стану підприємства;
- оцінювати рівень ліквідності,

	<p>платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати капітал підприємства; - оцінювати ефективність і результативність діяльності підприємства на основі аналізу фінансових результатів та показників ділової активності; -здійснювати оцінку привабливості інвестиційних проектів; - аналізувати грошові потоки підприємства. <p><u>Передумови для вивчення дисципліни:</u> перед вивченням дисципліни повинні бути вивчені: економіка і фінанси підприємства, вища математика, економічний аналіз,</p>
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/index.php?categoryid=142
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	Ткаченко А.А, к.е.н.,доцент канали комунікації: E-mail: alla525@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop_o.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	<p>Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають управлінські рішення.</p> <p>Здатність оцінювати результати господарської діяльності підприємств на основі знань сучасних методик аналізу.</p>

	<p>Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.</p> <p>Здатність розкривати тенденції і пропорції господарського розвитку з визначенням невикористаних господарських резервів.</p>
<p>Перелік програмних результатів навчання</p>	<p>Визначати місце предметної області в загальній системі знань і розуміти значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.</p> <p>Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.</p> <p>Характеризувати господарські операції та процеси, вміти здійснювати їх документальне оформлення для відображення в обліку підприємств різних організаційно-правових форм господарювання ефективного використання.</p> <p>Формувати та надавати облікову-аналітичну інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на відповідних рівнях управління підприємством з метою підвищення ефективності бізнесу</p> <p>Мати навички володіння державною та іноземною мовами для письмової та усної професійної комунікації.</p> <p>Проявляти вміння працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися етичних принципів, норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.</p> <p>Аналізувати та узагальнювати результати діяльності підприємства.</p> <p>Обґрунтовувати управлінські рішення, надавати об'єктивну оцінку їх прийняття, визначати результати діяльності підприємства</p> <p>Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та</p>

	оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Словесні (лекція, пояснення, дискусії); практичні (кейс-завдання); ситуаційний та факторний аналіз; робота в групах; методи самоконтролю.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	<p>Сутність, значення, мета та завдання фінансового аналізу. Предмет, об'єкт та суб'єкти фінансового аналізу. Методологічні принципи фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Методи фінансового аналізу.</p> <p>Сучасна методика оцінювання фінансових звітів; горизонтальний, вертикальний, порівняльний, факторний методи фінансового аналізу, метод відносних показників. Методи порівняльного аналізу та особливості їх застосування. Методи приведення вихідних даних до порівнянного вигляду.</p> <p>Моделювання та аналіз факторних систем фінансових показників. Детермінований та стохастичний аналіз. Способи оцінки впливу факторів у детермінованих та стохастичних факторних системах. Схема побудови аналітичного процесу. Етапи та напрями аналізу, їх взаємозв'язок. Загальна модель фінансового аналізу.</p>
Тема 2: Інформаційне забезпечення фінансового	Інформаційно-методичне забезпечення фінансового аналізу. Джерела інформації

аналізу	<p>фінансового аналізу. Сутність фінансової звітності, мета і завдання її аналізу. Загальні вимоги до фінансової звітності. Принципи формування фінансової звітності. Характеристика форм фінансової звітності як інформаційної бази фінансового аналізу. Особливості інформаційного забезпечення фінансового аналізу в окремих галузях, сферах діяльності та на підприємствах різних форм власності.</p>
Тема 3. Аналіз майна підприємства	<p>Загальні аспекти аналізу майна підприємства та джерел його утворення. Аналіз структури майна підприємства. Аналітичний баланс підприємства. Аналіз показників майнового стану підприємства.</p>
Тема 4. Аналіз фінансової стійкості	<p>Сутність фінансової стійкості підприємства та їх значення для оцінки його фінансового стану. Основні фактори, що впливають на стійкість фінансового стану підприємства. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості.</p> <p>Власний оборотний капітал і робочий (функціонуючий) капітал підприємства, методика їх розрахунку, економічна інтерпретація. Аналіз наявності власного оборотного капіталу. Аналіз чинників, що вплинули на зміну власного оборотного капіталу.</p> <p>Залишок або нестача джерел коштів для формування запасів і затрат як узагальнюючий показник фінансової стійкості промислового підприємства, його розрахунок і аналіз. Типи фінансової стійкості підприємства.</p>
Тема 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності	<p>Сутність ліквідності та платоспроможності підприємства, їх значення для оцінки його фінансового стану. Майнова та фінансова ліквідність підприємства. Індекс ліквідності майна підприємства.</p> <p>Класифікація активів за ознакою ліквідності і пасивів за ознакою терміновості погашення. Фактори, що впливають на пропорції розподілу поточних активів за ступенем ліквідності. Оцінка ліквідності балансу. Ознака абсолютної ліквідності</p>

	<p>балансу. Коефіцієнт ліквідності балансу.</p> <p>Система відносних показників ліквідності підприємства (коефіцієнти поточної, абсолютної, швидкої та загальної ліквідності та інші), порядок їх розрахунку, оцінки і економічна інтерпретація.</p> <p>Система показників платоспроможності підприємства (відношення довгострокової заборгованості до акціонерного капіталу; відношення надходження готівки від операцій до довгострокової заборгованості; відношення чистого прибутку до сплати податків і відсотків до виплачених відсотків по кредиту та інші). Порядок розрахунку показників платоспроможності і методика їх оцінки. Фактори, що впливають на підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства.</p>
<p>Тема 6. Аналіз оборотного капіталу</p>	<p>Система відносних показників фінансової стійкості, їх характеристика, алгоритм визначення та методика оцінки: показники структури капіталу, показники, які характеризують стан оборотного капіталу, показники, які характеризують стан основних засобів.</p> <p>Фактори, що впливають на співвідношення власного капіталу і зобов'язань. Коефіцієнт фінансової незалежності (автономності), коефіцієнт фінансової залежності, плече фінансового важеля (коефіцієнт фінансового ризику).</p> <p>Аналіз забезпеченості підприємства власними оборотними коштами. Коефіцієнт забезпечення власними коштами, коефіцієнт «переливання» капіталу. Коефіцієнт мобільності (маневрування) власного капіталу. Аналіз коефіцієнта маневрування капіталу. Кількісна оцінка фінансової стійкості з позиції: структури джерел коштів; витрат, пов'язаних з обслуговуванням зовнішніх джерел. Коефіцієнт окупності відсотків, його значення для оцінки фінансової стійкості підприємства. Напрями зміцнення фінансової стійкості підприємства.</p>

<p>Тема 7. Аналіз капіталу підприємства</p>	<p>Мета, завдання та напрями аналізу ефективності використання капіталу підприємства.</p> <p>Поняття прибутковості (рентабельності) підприємства. Аналіз рівня, динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства. Вертикальний та горизонтальний аналізи формування фінансових результатів підприємства. Оцінка якості прибутку. Аналіз формування, розподілу та використання чистого прибутку. Аналіз впливу використання прибутку на фінансовий стан підприємства. Факторний аналіз фінансових результатів. Виявлення резервів скорочення витрат. Оцінка резервів збільшення прибутку.</p> <p>Методика розрахунку та економічна інтерпретація коефіцієнтів оборотності фінансових ресурсів підприємства. Коефіцієнт трансформації. Коефіцієнт адекватності інвестування. Аналіз фондівдачі основного капіталу підприємства. Аналіз оборотності оборотних активів підприємства. Оцінка впливу факторів на швидкість обороту. Оцінка впливу ефективності використання фінансових ресурсів на фінансові результати підприємства. Система показників рентабельності та їх аналіз. Факторний аналіз рентабельності підприємства на основі системи Du Pont (Дюпон). Виявлення резервів зростання ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.</p>
<p>Тема 8. Аналіз грошових потоків</p>	<p>Поняття грошового потоку та його означення для фінансової діяльності підприємства. Необхідність, мста та завдання аналізу грошових потоків. Класифікація грошових потоків підприємства. Оцінка чистого грошового потоку. Джерела інформації для аналізу грошових потоків. Прямий та непрямий методи оцінки руху грошових коштів: способи здійснення, їх переваги і недоліки. Основні причини невідповідності величин грошових потоків сумі отриманого прибутку. Аналіз складу та структури вхідних та вихідних грошових потоків від операційної, фінансовій та інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз особливостей формування грошових</p>

	<p>потоків на підприємстві, зміст та послідовність його здійснення. Оцінка якості та достатності грошового потоку підприємства. Коефіцієнт достатності грошового потоку. Коефіцієнт обслуговування боргу. Аналіз ліквідності та ефективності грошового потоку. Коефіцієнт ефективності грошового потоку. Коефіцієнт реінвестування грошового потоку. Оцінка динаміки грошових потоків по періодах. Оцінка рівномірності та синхронності грошових потоків. Факторний аналіз грошових потоків.</p>
<p>Тема 9. Аналіз грошових потоків</p>	<p>Поняття грошового потоку та його означення для фінансової діяльності підприємства. Необхідність, мета та завдання аналізу грошових потоків. Класифікація грошових потоків підприємства.</p> <p>Оцінка чистого грошового потоку. Джерела інформації для аналізу грошових потоків. Прямий та непрямий методи оцінки руху грошових коштів: способи здійснення, їх переваги і недоліки.</p> <p>Основні причини невідповідності величин грошових потоків сумі отриманого прибутку. Аналіз складу та структури вхідних та вихідних грошових потоків від операційної, фінансовій та інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз особливостей формування грошових потоків на підприємстві, зміст та послідовність його здійснення.</p> <p>Оцінка якості та достатності грошового потоку підприємства. Коефіцієнт достатності грошового потоку. Коефіцієнт обслуговування боргу. Аналіз ліквідності та ефективності грошового потоку. Коефіцієнт ефективності грошового потоку. Коефіцієнт реінвестування грошового потоку. Оцінка динаміки грошових потоків по періодах. Оцінка рівномірності та синхронності грошових потоків. Факторний аналіз грошових потоків.</p>
<p>Тема 10. Аналіз ділової активності підприємства</p>	<p>Сутність ділової активності підприємства та її значення для оцінки результатів і ефективності його діяльності. Оцінка ринкової позиції підприємства: аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища.</p> <p>Класифікація, порядок розрахунку і</p>

	<p>методи оцінки показників ділової активності підприємства. Визначення та особливості аналізу показників тривалості обороту майна та ресурсів підприємства (тривалість обороту капіталу підприємства, тривалість обороту оборотних активів, період інкасації дебіторської заборгованості, тривалість обороту кредиторської заборгованості, період обороту запасів, виробничий цикл).</p> <p>Порядок розрахунку, економічна інтерпретація та методика аналізу операційного та фінансового циклів підприємства. Основні фактори, що визначають перспективи розвитку підприємства, кількісна оцінка їх впливу. Коефіцієнт стійкості економічного зростання: підприємства, особливості його обчислення та застосування.</p>
<p>Тема 11. Аналіз кредитоспроможності підприємств</p>	<p>Сутність кредитоспроможності. Мета, завдання та значення аналізу кредитоспроможності підприємства.</p> <p>Фактори формування кредитоспроможності підприємства. Система показників для оцінки кредитоспроможності.</p> <p>Особливості формування системи показників для оцінки поточної та перспективної кредитоспроможності підприємства, при комерційному та банківському кредитуванні. Етапи аналізу кредитоспроможності. Методи оцінки кредитоспроможності підприємства. Інтегральна оцінка кредитоспроможності. Методи рейтингової оцінки кредитоспроможності.</p> <p>Скорингові системи формування кредитних рейтингів підприємств. Методика формування інтегрального показника оцінювання кредитоспроможності із застосуванням багатофакторної дискримінантної моделі. Класифікація позичальників за результатами оцінки їх фінансового стану. Оцінка та аналіз кредитного ризику. Виявлення резервів підвищення кредитоспроможності підприємства та зниження кредитного ризику підприємства.</p>

<p>Тема 12: Аналіз інвестиційної діяльності</p>	<p>Економічна сутність та класифікація інвестицій. Методи оцінки інвестиційних проектів. Методи оцінки інвестиційних проектів основані на облікових оцінках. Метод розрахунку чистого приведеного доходу (NPV). Метод розрахунку індексу рентабельності інвестицій (PI). Метод розрахунку внутрішньої норми прибутку інвестицій (IRR). Метод розрахунку дисконтованого строку окупності (DPP)</p>
<p>Тема 13. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та рентабельності</p>	<p>Характеристика фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Факторний аналіз прибутку. Метод відсотку від продажу. Метод відсотку від продажу.</p> <p>Аналіз взаємозв'язку обсягів виробництва, собівартості і прибутку. Методика прогнозування доходу від реалізації продукції. Методика формування прогнозу доходів і витрат підприємства. Аналіз рентабельності. Принципи прогнозування фінансового стану. Методи короткострокового прогнозування. Методи екстраполяції. Етапи формування прогнозних фінансових звітів.</p> <p>Особливості постатейного коригування основного та оборотного капіталу підприємства. Прийом коригування надлишку потужностей. Коригування статей дебіторської та кредиторської заборгованості за показниками оборотності. Короткострокове прогнозування руху грошових коштів підприємства</p> <p>Прогнозування надходжень і витрат грошових коштів від операційної діяльності. Прогнозування надходжень і витрат грошових коштів від інвестиційної діяльності. Прогнозування надходжень і витрат грошових коштів за фінансовою діяльністю.</p>
<p>Політика дисципліни</p>	
<p>Політика відвідування</p>	<p>Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи.</p>

	За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 70 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни для спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Експрес-опитування (5 тем)	10
Практичні завдання (5 тем)	20
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	10
Захист практичного завдання до самостійної роботи	30
Екзамен	30
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь

F	1-34	Необхідний повторний курс
---	------	---------------------------

Список рекомендованих джерел

1. Косова Т. Фінансовий аналіз : Навчальний посібник/Т. Косова, І. Сіменко– К.: ЦУЛ, 2019. – 440с.
2. Селіверстова Л.С. Фінансовий аналіз : Навчальний посібник/ Л.С., Селіверстова , О.В Скрипник– К.: ЦУЛ, 2019. – 274с.
3. Тігова Т.М. Аналіз фінансової звітності : Навчальний посібник/ Т.М. Тігова, Л.С., Селіверстова , Т.Б. Процюк – К.: ЦУЛ, 2019. – 268с.
4. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування). Полтава: ПДАУ, –2021. 99 с.
5. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І.Ю. Єпіфанова, В.В. Джеджула. Вінниця: ВНТУ, 2017. – 143 с.
6. Palepu, K. G., Healy, P. M., Wright, S., Bradbury, M., & Coulton, J. (2020). *Business analysis and valuation: Using financial statements*. Cengage AU.
7. Barilenko, V. I., Efimova, O. V., Kerimova, C. H., & Ermakova, M. N. (2017). *Economic analysis: textbook*. Moscow: KnoRus.
8. Zinn, J. A. (2018). An alternative framework for a textbook analysis of the money multiplier.

Додаткова

1. Лучко М.Р. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.
2. Фінансовий аналіз : Навчальний посібник / за заг. ред. І. О Школьник. – К. : ЦУЛ, 2016. – 368 с.
3. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.
4. С.Я. Єлецких, К.Г. Петрищева. Фінансова безпека підприємства в управлінні грошовими коштами. Економічний вісник Донбасу. 2017. Вип. № 3(49). С. 101-106 с.
5. А.А.Ткаченко, Я. Подзигун, Ю. Кулик .Удосконалення аналізу фінансового стану в українських підприємствах та шляхи їх вирішення. Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. Черкаси: ЧДТУ, 2020. - №54 С 35-44 (0,4 друк. арк.) <http://ven.chdtu.edu.ua/article/view/206258/207059>
6. Alla Tkachenko, Julija Krot Features of models of organisation and management cash fiow contemporary economy Monografia «Wspolczesne koncepcje Zarządzanie w organizacjach» Sosnowiec 2016– P 4, 45-51

7. Tkachenko A.A., Kravchenko O.V., Chornomorets M.V. Effectiveness of the use of accounts payable analysis and its impact on enterprise's financial position and its management in current business environment / Collection of scientific articles. - Editorial Arane, S.A. de C.V., Mexico City, Mexico, 2017. - P.181-184.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал <http://www.dtkr.com.ua>
4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета <http://www.vobu.com.ua/>
5. Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета <http://www.nibu.factor.ua/>
6. Аудиторська Палата України <http://www.apu.com.ua>
7. Аудитор України <http://www.auditorukr.com.ua/journal/>
8. Бізнес Інформ <https://www.business-inform.net/main/>
9. Вісник. Офіційно про податки <http://www.visnuk.com.ua/>
10. Фінанси України <http://finukr.org.ua/>
11. Фінансовий контроль <https://fincontrol.com.ua/journal.php>